

Sygn. akt V CSK 274/16

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z wniosku B. B. i H. B.

przy uczestnictwie A. Z. , P. C. , A. C. , M. G., H. P. , R. R. , S. Z. , A. Z., M. Ż., K.
M. Ż. i Ł. M.,

o ustanowienie służebności drogi koniecznej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 grudnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki A. Z.

od postanowienia Sądu Okręgowego w C.

z dnia 9 grudnia 2015 r., sygn. akt VI Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 grudnia 2015 r. Sąd Okręgowy w C. oddalił apelację uczestniczki postępowania A.Z. od postanowienia Sądu pierwszej instancji ustanawiającego drogę konieczną w sposób szczegółowo opisany w postanowieniu i zasądzającego od wnioskodawców na rzecz uczestniczki wynagrodzenie z tego tytułu w kwocie 11 690 zł.

Sądy ustaliły między innymi, że należące do wnioskodawców działki nr [x]/2 i [x]/4 nie posiadają żadnego dostępu do drogi publicznej, brak też odpowiedniego dostępu do budynków gospodarskich wnioskodawców wzniesionych w czasie, gdy działki nr [x]/2, [x]/4 i [x]/5 stanowiły i były wykorzystywane jako całość gospodarcza. Zdaniem Sądów najodpowiedniejsze jest poprowadzenie służebności drogowej według wariantu nr I proponowanego przez biegłego geodetę, w części przebiegającego po nieruchomości uczestniczki, ponieważ zapewni on nieruchomości izolowanej łączność z drogą publiczną, umożliwiającą normalne bieżące korzystanie, a nie wymaga jakichkolwiek nakładów finansowych ponieważ biegnie po drodze już urządzonej i istniejącej na gruncie, wykorzystywanej przez wnioskodawców do dojazdu do budynków gospodarskich.

W skardze kasacyjnej uczestniczka A.Z. jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Zdaniem skarżącej w sprawie występują istotne zagadnienia prawne sprowadzające się do pytań: 1. czy w świetle art. 145 § 1 k.c. druga przesłanka ustanowienia służebności drogi koniecznej, to jest "brak dostępu nieruchomości do należących do niej budynków gospodarskich" jest spełniona jedynie wówczas, gdy brak jest odpowiedniego dostępu z jednej nieruchomości do należących do niej budynków gospodarskich położonych na drugiej nieruchomości, tj. brak jest komunikacyjnej łączności między dwiema nieruchomościami, z których jedna jest zabudowana budynkami gospodarskimi, które można uważać za należące do pierwszej, czy też także wówczas gdy sama nieruchomość ma dostęp do drogi publicznej lecz brak jest odpowiedniego dostępu do budynków gospodarskich

znajdujących się w dalszej części tej działki np. za budynkiem mieszkalnym oraz 2. czy w świetle art. 145 § 1 k.c. fakt zabudowania nieruchomości od strony drogi publicznej pozwala na żądanie ustanowienia służebności drogowej po działce sąsiedniej, do dalszej części tej nieruchomości, znajdującej się za tymi zabudowaniami, w sytuacji gdy to właściciel odpowiada za sposób zagospodarowania swojej nieruchomości?

W ocenie uczestniczki skarga jest także oczywiście uzasadniona, bowiem Sąd Okręgowy zaniechał rozpoznania i odniesienia się do zarzutów apelacji związanych z zaniżeniem wartości wynagrodzenia dla skarżącej za ustanowienie służebności w tym oddalenia przez Sąd Rejonowy wniosku o dopuszczenie dowodu z pisemnej opinii uzupełniającej, oraz braku rozważenia zarzutów związanych z wyborem najbardziej dotkliwego dla skarżącej wariantu przeprowadzenia drogi, mimo innych możliwości wynikających z dwóch opinii biegłego geodety.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z jednolitym i utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien w pogłębionym wywodzie prawnym wykazać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Wymaga to przedstawienia tego zagadnienia przez odpowiednie sformułowanie jako abstrakcyjnego pytania prawnego powstałego na tle określonego przepisu prawa, wskazania kontrowersji i rozbieżnych ocen prawnych, jakie wywołuje oraz wykazania, że mają one tak poważny charakter, iż wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, niezbędnego nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, lecz istotnego także dla rozwoju judykatury (porównaj między innymi postanowienia z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 5 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.). Konieczne jest zatem o wykazanie, że w sprawie występuje tak poważne i istotne oraz nowe, nierozstrzygnięte jeszcze zagadnienie prawne, iż nie wystarczy jego rozstrzygnięcie przez sądy powszechne, które w swojej działalności orzeczniczej powołane są do

rozwiązywania problemów prawnych, występujących niemal w każdej sprawie, lecz konieczne jest zajęcie stanowiska przez najwyższy organ sądowy.

Analiza wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej uczestniczki prowadzi do oceny, że nie wykazała ona występowania w sprawie takiego zagadnienia prawnego. Skarżąca w sposób ogólny odwołała się do wymienionej wyżej przesłanki, przedstawiając pytania, na które - jej zdaniem - Sąd Najwyższy powinien odpowiedzieć. Nie przedstawiła pogłębionego wyvodu prawnego wskazującego kontrowersje jakie zagadnienie to wywołuje, a przede wszystkim nie dokonała analizy orzeczeń Sądu Najwyższego, w których przedstawione przez nią zagadnienia były już przedmiotem oceny i wypowiedzi i pominęła, że ocena tych kwestii zależy w znacznym stopniu od okoliczności faktycznych ustalonych w konkretnej sprawie i nie może być dokonywana zupełnie abstrakcyjnie. Skarżąca nie wykazała zatem, że przedstawione przez nią zagadnienia mają charakter abstrakcyjny i nie zostały jeszcze rozstrzygnięte, mimo licznych wypowiedzi w tym przedmiocie Sądu Najwyższego.

Nie wykazała również, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., a więc, że w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonych przepisów nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem mimo oczywistego nawet naruszenia przepisów - szczególnie prawa procesowego - orzeczenie może być prawidłowe. Dlatego, zgodnie z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., skarżący musi wykazać, że zarzucane przez niego naruszenie przepisów postępowania mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07). Uczestniczka nie wykazała tej okoliczności, nie przedstawiając w tym przedmiocie żadnych argumentów.

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

jw